

Stockholm den 14 april 2021

Region Blekinge
Avd. Kultur och Bildning
kulturochbildning@regionblekinge.se

Remissyttrande över Region Blekinges kulturplan 2022-2025

Ideell kulturallians är en samarbetsorganisation för det civila samhällets riksorganisationer på kulturområdet. Ideell kulturallians företräder 19 medlemsorganisationer som i sin tur företräder över en miljon medlemmar, där verksamheten till stor del bedrivs ideellt. Ideell kulturallians riksorganisation samordnar även ett antal regionala ideella kulturallianser runt om i landet.

I inledningen till remissversionen av Region Blekinges kulturplan för 2022-2025 står det att läsa att Kultursamverkansmodellen är tänkt att ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer och bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås. Det står också att kulturplanen tas fram i samråd med civilsamhällets kulturliv och att det offentliga uppdraget för utveckling av kultur handlar om att skapa förutsättningar för kulturen att kunna verka och främja allas tillgång till kultur.

Detta är utmärka utgångspunkter. Men de nationella kulturpolitiska målen när det gäller allas tillgång till kultur är fortfarande långt ifrån uppnådda. Måluppfyllelsen är låg. I hög utsträckning tillkommer kulturen fortfarande dem som bor i eller nära en stad, har hög utbildning och hög inkomst.

Så hur ser då de regionala prioriteringarna ut för att förändra läget till det bättre i Blekinge så att alla ska kunna ta del av kulturen?

Blekinge är en av de minsta regionerna i Sverige, består av fem kommuner och har cirka 160 000 invånare. Regionen är liten både till ytan och till antalet invånare, men har hög befolkningstäthet och relativt korta avstånd. Detta ger bra förutsättningar för alla att kunna ta del av det som händer inom kulturlivet i Blekinges alla kommuner. Samtidigt som de geografiska förutsättningarna är goda beskrivs i kulturplanen den bristfälliga kulturella infrastrukturen och avsaknaden av större kulturinstitutioner som en utmaning för Blekinge.

Blekinges kulturliv vilar till stor del på den ideella kultursektorns arrangörer och utövare. Lokala riksteaterföreningar arrangerar teater- och dansföreställningar, musikföreningar arrangerar musikprogram, konstföreningar arrangerar utställningar och så vidare. En del föreningar har verksamhet både som arrangörer och som utövare, exempelvis hemslöjdsföreningar eller hembygdsföreningar. Andra föreningar är främst arrangörer genom sina lokaler, exempelvis Folkets Hus och Parker. Studieförbunden ger möjligheter till verksamhetsutveckling för föreningar och kunskapsutveckling genom studiecirklar.

Tillsammans beskrivs föreningslivet i remissen som en mycket viktig kraft i samhällsutvecklingen med förutsättningar att anpassa verksamheten efter vad samhället och invånarna efterfrågar, såsom att öka den digitala kompetensen eller skapa möjligheter till interkulturella möten.

Den ideella kulturens betydelse för Region Blekinge är utförligt beskrivet i remissen. Det som framförallt saknas i skrivelsen är en konkret beskrivning av vad som ska göras, på vilket sätt och med vilka medel.

Blekinges kulturella infrastruktur bärs upp av det ideella kulturlivet och gör kulturen tillgänglig för fler, i både tätort och på landsbygd. För att kulturen ska kunna nå ut på landsbygden behövs scener och lokaler som är tillgängliga både för publik och kulturutövare, står det i utkastet till kulturplanen. Ideell kulturallians skulle gärna se en beskrivning av hur det ska gå till rent praktiskt?

I remissen redogörs det att dialog och samverkan mellan region, regionala kulturverksamheter och civilsamhället behöver utvecklas än mer för att gemensamt kunna bidra till ett brett och inkluderande kulturliv i Blekinge. Genom att utveckla stabila strukturer och samarbeten för ett aktivt arrangörsled som inkluderar och tillgängliggör kulturen för fler kan nya deltagare nås. Ideell kulturallians instämmer i detta, men frågan blir åter hur ska dessa strukturer och samarbeten skapas rent konkret? Här behövs mer tydlighet.

I ljuset av de goda utgångspunkterna och ambitionerna i Region Blekinges kulturplan har Ideell kulturallians ett antal inspel, frågor och förslag för att stärka och utveckla det ideella kulturlivet:

- Lägga till en långsiktig och konkret skrivelse i kulturplanen för hur det ideella kulturlivet ska värnas och stärkas under den svåra tid som kulturlivet genomgår under coronakrisen och i kulturens återstart.
- Ideell kulturallians föreslår att det förtydligas ytterligare hur kulturplanen är framtagen i dialog och samverkan med det ideella kulturlivet.
- Ideell kulturallians ser allvarligt på tendensen att kulturen ska detaljstyras av politiken, det är något vi vill bemöta med att påtala kulturens egenvärde och armlängds avstånd.
- Det kan tilläggas och förtydligas hur det ideella kulturlivet står för en stor del av kulturens infrastruktur genom mötesplatser och allmänna samlingslokaler. Exempelvis Bygdegårdarna, Folkets Hus och Parker, Våra gårdar, hembygds gårdarna och studieförbunden.
- Det kan tilläggas att den kulturella infrastrukturen till stor del utgörs av den ideella kraft som finns i Region Blekinge. Utan alla dessa ideella timmar som läggs ner hade kulturen inte varit lika stark.

- Det saknas en skrivning om finansiering av den ideella kulturen. Förtydliga gärna hur Region Blekinge ser på finansieringen av den ideella kultursektorn, exempelvis genom verksamhetsbidrag, utvecklingsbidrag eller upphandling.
- På flera ställen i kulturplanen står det att samarbeten med föreningslivet ska ske, men det saknas information om vilka det gäller och konkretion kring hur samarbetet ska gå till.
- Riksteatern Blekinge är ett samverkansorgan för scenkonstarrangörerna i länet och har till uppgift att verka för ett starkt arrangörsnät samt främja och utveckla scenkonsten. Detta arbete hänger tätt samman med platserna, scenerna, som idag är få i Blekinge och flertalet är undermåliga vad gäller arbetsmiljö, men också vad gäller storlek, teknik och tillgänglighet. För att kunna nå ny publik med scenkonst i hela Blekinge behöver scenerna resurser, både i tätort och på landsbygd. Vad finns det för resurser för detta?
- I Sveriges Konstföreningars distrikt Blekinge finns de flesta av länets konstföreningar representerade. Konstföreningarna är länets utställningsarrangörer och en förutsättning för att invånarna i hela Blekinge ska kunna ta del av samtida bildkonst. Vad finns det för strategi för samverkan med konstföreningarna för att stärka länets konstscen och vad finns det för resurser för detta?
- Kulturplanen tar upp digitaliseringens möjligheter som en del i att nå nya målgrupper och främja mångfald för att tillgängliggöra kultur för alla framöver. Hur ska detta gå till rent konkret och vad finns det för medel avsatta för detta arbete?
- Blekinge har flertalet verksamma orkestrar som utvecklar musikalivet. Det lokala föreningslivet spelar en viktig roll, både i utövande och som arrangör. Musikskolor och studieförbund som erbjuder musikutbildning finns i alla kommuner. Hur ska Region Blekinge stötta och utveckla finansieringen?
- Relationen mellan arrangörsledet och den levande musiken är avgörande för en musikalisk mångfald på länets scener. Arrangörsledet behöver fortsatt främjas för att nå en breddad och utökad publik med nya deltagare. Hur ska Region Blekinge bidra till att attrahera nya deltagare och skapa ett mer hållbart och utvecklande arrangörskap?
- Fördjupad samverkan mellan studieförbund, folkhögskolor och civilsamhället samt regionala kulturverksamheter och kommuner är viktigt för att den lokala kulturen ska kunna utvecklas. Vi ser gärna en fördjupad analys av hur detta arbete ska gå till.
- Använd er gärna av den ideella kultursektorns nationella organisationer och paraplyorganisationer för utökad samverkan, dialog och stöd.

Gunnar Ardelius

Verksamhetschef
Ideell kulturallians

Calle Nathanson

Ordförande
Ideell kulturallians